

Î N C H E I E R E

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Manoila Antonina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Antoninei Manoila, Cristinei Manoila și Manoilă Ion împotriva SA „Moldtelecom” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de Manoila Antonina și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 iulie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 25 martie 2014, Manoila Antonina, Manoila Cristina și Mnaoilă Ion au depus cererea de chemare în judecată împotriva SA „Moldtelecom” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul au indicat că Antoninei Mnaoilă fiind angajată în cadrul Centrului de Transmisiuni din cadrul SA „Moldtelecom” conform Hotărârii Comitetului Sindical nr. 39 din 24 octombrie 1997, i-a fost eliberat bonul de repartitie nr. 1 din 21 noiembrie 1997 pentru instalarea cu întreaga familie în apartamentul nr. 5 cu o odaie, situat în căminul din Șos. Hîncești nr. 66, mun. Chișinău, cu suprafața de 12 m.p. în care locuiesc pînă în prezent.

Indică că necățînd la faptul că conform art. 42 din Codul cu privire la Locuințe al RM norma spațiului - locativ este de 12 m.p, dînșii locuiesc într-o singură odaie trei persoane de sex diferit.

Mai mult decît atît, invocă că la moment Manoila Antonina este grav bolnavă, iar reieșind din caracterul bolii de care suferă conform pct.16 al Regulamentului cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în Republica Moldova și a Consiliului Republican a Sindicatelor din Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.405 din 25 noiembrie 1987, fac parte din categoria persoanelor ce au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de trai.

Menționează că la toate adresările către administrația SA „Moldtelecom” privind îmbunătățirea condițiilor de trai, ori acordarea posibilității de a privatiza spațiul locativ în care locuiesc pîrîtul a refuzat, invocînd că blocul unde este amplasată locuința dînșilor nu este destinat pentru spațiu locativ.

Însă, afirmă că acest fapt nu corespunde adevărului, deoarece în Bonul de repartiție nr. 1 din 21 noiembrie 1997, este indicat dreptul la ocuparea anume a spațiului locativ din blocul nr. 66 din șoseaua Hîncești, or. Chișinău, fapt ce se confirmă și prin răspunsul eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău sub nr.01/16-3632, din conținutul căruia rezultă cu certitudine că în planul construcției nr. 66 din șoseaua Hîncești, or. Chișinău etajul-2 al acestui bloc are încăperi locative.

Indică reclamantii, că urmare a refuzului SA „Moldtelecom” de a da acordul la privatizarea spațiului locativ, dînșii sunt lipsiți de posibilitatea de a-și îmbunătăți condițiile de trai, ori privatizînd spațiu locativ în care locuiesc ar avea posibilitatea să îl înstrăineze sau să îl schimbe pe un alt apartament cu o suprafață mai mare.

Mai invocă că prin prisma art. art.10, 110 din Codul cu privire la locuințe, nimeni nu poate fi evacuat din încăperea de locuit ocupată sau limitată în dreptul de a folosi încăperea de locuit decît numai în temeiul și în modul, prevăzute de lege cu atît mai mult că conform înscrierii din carnetul de muncă, Manoila Antonina, ca chiriaș principal, a fost concediată de la muncă în baza prevederilor art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul Muncii.

Solicită, obligarea administrației SA „Moldtelecom” să elibereze acordul pentru privatizarea apartamentului nr. 5 din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău și actele ce confirmă că imobilul în care este situat apartamentul nr. 5 din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău în care locuiesc în baza bonului de repartiție nr. 1 din 21 noiembrie 1997 se află la balanța SA „Moldtelecom”.

La 17 decembrie 2014, Manoila Antonina, Manoila Cristina și Manoila Ion, reprezentați de avocatul Talmazan Ion au depus cerere de concretizare a cerințelor.

Astfel, suplimentar la motivele invocate în acțiunea inițială au indicat că pîrîtul în refuzul său de a eliberat acordul la privatizarea apartamentului în litigiu a indicat că blocul în care se află apartamentul respectiv nu are destinație locativă și nu este înregistrat la OCT Chișinău, specificînd că în răspunsul OCT Chișinău nr. 01/16-3632 din 11 octombrie 2014, conform datelor din 08 octombrie 2014 și potrivit bazei de date administrată, nu sunt careva date referitor la schimbarea destinației construcției din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău din încăpere bloc administrativ în încăpere spațiu locativ.

Totodată, susțin reclamantii că în aceluași răspuns este menționat expres că la darea în exploatare a construcției din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău în anexa la planul construcției este indicat nemijlocit că etajul 2 lit. „B” dispune de încăperi locative, inclusiv fiind vorba și de încăperile în care locuiesc dînșii.

Prin urmare, insistă că ținînd cont de controversese indicate și de imperfecțiunea legislației, mizează pe practica judiciară existentă, întrucît în cazuri similare instanțele judecătorești au pronunțat hotărîri favorabile reclamantilor.

Subliniază că recunoașterea dreptului de folosință a dînșilor asupra apartamentului nr. 5 din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău ține de existența în fapt a acestui drept or, pîrîtul nu neagă faptul că dînșii de mai mulți ani locuiesc în acest imobil și conform art. 5 alin. (1) al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993 au dreptul la privatizarea acestuia.

Astfel, indică că întru realizarea acestui drept de privatizare urmează să prezinte organului abilitat un set de documente, inclusiv planul apartamentului, extrasul din tabelul nominal și extrasul din fișa personală, care se păstrează la pîrît.

Solicită recunoașterea dreptului de folosință dobîndit de Manoila Antonina din anul 1997 în componența familiei din trei persoane conform Hotărîrii Comitetului

Sindicat nr 39 din 24 octombrie 1997 și potrivit Bonului de repartitie nr. 1 din 21 noiembrie 1997, asupra apartamentului 5 et. II din imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Șos. Hîncești 66 notat convențional cu lit. „a” ce se află la balanța SA „Moldtelecom”, obligarea SA „Moldtelecom” să elibereze în termen de 30 de zile de la data ramînerii hotărîrii definitive a documentelor necesare pentru privatizarea apartamentului nr. 5, etajul 2, din imobilul amplasat în mun. Chișinău, șos. Hîncești 66, notat convențional cu lit. „a”, din tabelul nominal, extrasul din planul apartamentului și alte acte procedurii legale și obligarea SA „Moldtelecom” să înregistreze la OCT Chișinău imobilul amplasat în mun. Chișinău, șos. Hîncești 66, notat convențional cu lit. „a” (f.d. 33-34).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 iulie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, a fost respins apelul declarat de Manoila Antonina și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prin prisma prevederilor art. 5 alin. (1) al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993 se impune condiția ca încăperile care se pretind a fi privatizate să facă parte din fondul locativ de stat sau public, respectiv să fie înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu statut de blocuri locative sau cămine, însă încăperile utilizate de reclamanți ca spații locative sunt amplasate în construcția (imobilul) lit. „B” din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău, în care încăperile la etajul 1 au fost stabilite ca birouri și spații de producere, iar la etajul 2 ca birouri și spații locative, construcție nefiind înregistrată la organul cadastral și neavînd nici un statut juridic.

La fel, instanța de apel a reținut că încăperile din construcția lit. B din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău nu sunt identificate numeric, astfel încît apartamentul nr. 5 nu poate fi stabilit, iar din actele dosarului tehnic nu rezultă nici anul construcției imobilului și nici existența proiectului acestei clădiri.

Mai mult instanța a remarcat că pentru ca imobilul lit. B din str. șos. Hîncești 66, mun. Chișinău să fie înregistrat în Registrul bunurilor imobile SA „Moldtelecom” urmează să prezinte procesul-verbal de recepție finală, însă dacă imobilul a fost construit în lipsa proiectului și autorizației de construcție, procedura de înregistrare este mai complicată.

Astfel, instanța de apel a constata că la caz nu a fost stabilit nici un temei legal pentru a obliga SA „Moldtelecom” să modifice statutul bunurilor ce-i aparțin și a concluzionat că prima instanță corect a ajuns la concluzia respingerii cerințelor reclamanților în acest sens.

Totodată cu referire la cerințele reclamanților privind recunoașterea dreptului de folosință asupra încăperilor în care locuiesc, instanța de apel a reținut prevederile art. 315 alin. (1), 316 alin. (1) Cod civil și art. 127 alin. (1, 2) din Constituția Republicii Moldova și a stabilind temeinicia mențiunii primei instanțe precum că acest drept al reclamanților nu este contestat, încît partea pîrîtită a confirmat că aceste încăperi au fost repartizate pentru a fi folosite pentru traiul temporar al familiei Manoila, or, din moment ce nimeni nu contestă dreptul de folosință al reclamanților este corectă concluzia privind respingerea acestor cerințe.

La 25 februarie 2016 Manoila Antonina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că instanțele judecătorești la judecarea cauzei nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Astfel, invocând prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 30 ianuarie 1996 cu privire la unele chestiuni despre aplicarea Legii privatizării fondului de locuințe de către instanțele judecătorești și art. 5 Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993, menționează că instanța de apel reținând că dreptul de folosință a Antoninei Manoila este recunoscut, încît pîrîtul a confirmat că încăperea oferită acesteia și membrilor familiei sale a fost repartizată în calitate de spațiu locativ, a respins ca neîntemeiate pretențiile cu privire la obligarea SA „Moldtelecom” să elibereze actele necesare pentru privatizare, deși la caz s-a constatat cu certitudine că Manoila Antonina are dreptul de a privatiza locuința.

Indică că, fiind angajata a Centrului de Transmisiuni din cadrul SA „Moldtelecom”, și primind bonul de repartitie nr. 1 din 21 noiembrie 1997 pentru instalarea în apartamentul nr. 5 cu o odaie, suprafața de 28 m.p situat în mun. Chișinău, șos. Hîncești 66, „a”, conform pct. 16 al Regulamentului nr. 405 cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în Republica Moldova aprobat prin Hotărîrea Guvernului și a Consiliului Republican a Sindicatelor din Moldova din 25 noiembrie 1987, familia dînzei face parte din categoria persoanelor care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de trai, iar în conformitate cu art. 50 Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești aplicabil la caz, ordinul de repartitie, este unicul temei pentru instalare în încăperea de locuit repartizată.

Mai mult decît atît, afirmă că în cadrul examinării cauzei s-a demonstrat incontestabil că familia Manoila achită plățile comunale și nu are careva restanțe, toți membrii familiei au perfectată viza de reședință pe această adresă, or circumstanțele respective atestă că instanța eronat a respins pretenția privind recunoașterea dreptului de folosință a familiei Manoila asupra spațiului menționat, iar inacțiunea administrației întreprinderii în eliberarea documentelor care atestă dreptul intimaților la acest spațiu locativ ocupat și folosit pe parcursul a mai multor ani, nu constituie un temei de respingere a pretenție date.

În acest context cu referire la prevederile art. 5 alin. (1) al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993, menționează că, bunul imobil respectiv are statut de fond locativ, or conform răspunsului nr. 01/16-3632 din 11 octombrie 2014 și conform datelor din 08 octombrie 2014, potrivit bazei de date administrată de OCT Chișinău, la darea în exploatare a construcției nominalizate, în anexa la planul construcției, este indicat nemijlocit că etajul nr. 2 lit. „b” dispune de încăperi locative, iar din explicațiile specialistului a ÎS „Cadastru” rezultă că din dosarul tehnic conform formei 2c destinația clădirii este stabilită de producere, de învățămînt și locativ.

Respectiv, consideră recurenta că instanța eronat a apreciat că acesta construcția în care se află imobilul în litigiu nu are statut de fond locativ și că nu ar exista un temei legal de a obliga SA „Moldtelecom” să înregistreze imobilul dat.

Mai indică că din conținutul facturilor de plată anexate la materialele dosarului eliberate de SA „Moldtelecom” rezultă cu certitudine că acestea sunt eliberate pentru „cămin” cu suprafața de 34,2 m.p, ce reprezintă spațiu locativ, adică locuință, iar în acest sens art. 4 din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015 definește locuința ca construcție sau încăpere izolată alcătuită din una sau din mai multe camere de locuit, precum și din alte încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc), care satisface cerințele de trai ale unei persoane sau ale mai multor persoane (familii) și

corespunde exigențelor minime pentru locuințe, stabilite în actele normative în calitate de locuință sînt recunoscute casele de locuit individuale, apartamentele, încăperile cămine A.

Prin urmare și în chitanțele de încasare a sumelor este indicat același fapt și anume percepere a plății pentru serviciile comunale.

În context atenționează asupra faptului că la caz eronat au fost interpretate explicațiile specialistului ÎS „Cadastru”, or înregistrarea imobilului menționat în Registrul Bunurilor Imobile de către SA „Moldtelecom” este posibilă.

La data de 19 aprilie 2014, SA „Moldtelecom” a depus referință asupra recursului declarat de Manoila Antonina, invocînd netemeinicia acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 februarie 2016, împotriva deciziei din 20 ianuarie 2016, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Manoila Antonina este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Manoila Antonina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Manoila Antonina asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Manoila Antonina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Manoila Antonina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță